

Gjern Vandværk a.m.b.a.

Bjerrehavevej 7

8883 Gjern

Dato: 22. august 2023

Sags nr.: EMN-2022-05851

TILLADELSE TIL INDVINDING AF GRUNDVAND

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske vurdering meddeler Silkeborg Kommune hermed fornyet tilladelse til indvinding af grundvand til Gjern Vandværk a.m.b.a. jf. nedenstående.

For:	Gjern Vandværk a.m.b.a.
Anlægs-adresse:	Sportsvej 11, 8883 Gjern
Jupiter ID:	78052
Beliggenhed:	Matr. nr. 9n, Dalby By, Skannerup
DGU nr. boring:	DGU nr. 77.958 DGU nr. 77.1353 DGU nr. 77.1553
Indvindingsmængde:	148.000 m ³ /år
Tilladelsen omfatter:	Indvinding af grundvand til brug for alment vandværk.
Tidsfrist:	Tilladelsen udløber den 1. september 2053. Hvis indvindingen til den tid ønskes fortsat, skal der inden tidsfristens udløb søges om tilladelse.

Afgørelse

Silkeborg Kommune giver hermed tilladelse til indvinding af grundvand til drikkevand på 148.000 m³/år fra eksisterende boring DGU 77.958, 77.1353 og 77.1553 på matr. nr. 9n, Dalby By, Skannerup. Vilkårene for tilladelsen er beskrevet nedenfor i punkt a-o.

Tilladelsen gives i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹.

¹LBK nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v.

Det er vurderet, at indvindingen ikke vil være til væsentlig gene eller ulempe for bestående anlæg eller medføre uacceptable følger for omgivelserne.

Silkeborg Kommune har endvidere afgjort, at det ansøgte ikke kræver udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer ledsaget af en særlig VVM vurdering, og at det ansøgte ikke påvirker et Natura 2000-område og bilag IV-arter væsentligt. Der skal derfor ikke udarbejdes en konsekvensvurdering.

Det ansøgte er screenet efter Miljøvurderingslovens² § 21, samt §7 og §8 i Habitatbekendtgørelsen³. På baggrund af screeningen er der truffet afgørelse om, at der ikke er krav om en egentlig miljøvurderingsrapport og -tilladelse.

Afgørelsen annonceres på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 22. august 2023.

Vilkår

a. Formål

Vandindvindingen og anlægget må kun anvendes til indvinding af vand til almen vandforsyning indenfor det fremtidige forsyningsområde til Gjern Vandværk a.m.b.a., der er fastlagt i den til hver tid gældende vandforsyningsplan.

Hvis behovet for vandindvinding bortfalder i tilladelsens løbetid, skal dette oplyses Kommunen, som på baggrund heraf kan tilbagekalde tilladelsen jf. § 36 i Vandforsyningsloven.

b. Placering

Tilladelsen gives til indvinding fra følgende boring:

Boring DGU 77.958 er placeret på matr. nr. 9n, Dalby By, Skannerup.
Boring DGU 77.1353 er placeret på matr. nr. 9n, Dalby By, Skannerup.
Boring DGU 77.1553 er placeret på matr. nr. 9n, Dalby By, Skannerup.

For placering af borerne, se bilag 1.

c. Vandmængde

Der må indvindes op til i alt 148.000 m³/år med en maks. timekapacitet på 40 m³/t fra hver af borerne.

d. Tidsfrist

Tilladelsen gælder til den 1. september 2053 jf. Vandforsyningslovens § 22.

² LBK nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ BEK nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

e. Mængdekontrol og indberetning

Vandværkets indvinding skal kontrolleres ved vandmåler. Jf. Vandforsyningsloven § 58 stk. 3, så skal opgørelse over de indvundne vandmængder for perioden 1. januar til 31. december sendes til Silkeborg Kommune inden den efterfølgende 1. februar hvert år.

Bestemmelserne om målemetoden kan til enhver tid ændres af tilladelsesmyndigheden.

f. Pejling

Der skal pejles rolandspejl såvel som vandspejlet under pumpning minimum 4 gange årligt i månederne januar, april, juli og oktober. Resultaterne af disse pejlinger skal nedskrives og gemmes i minimum 10 år.

g. Anlæggets indretning

Boring, overbygning, indvindings-, behandlings- og udpumpningsanlæg skal være indrettet i henhold til gældende norm for almene vandforsyningsanlæg, DS 442, og Brøndborerbekendtgørelsen⁴.

Ved udskiftning af installationer skal der udskiftes til udstyr, der er optimalt for det enkelte vandværk, således, at grundvandssænkningerne minimeres, vandets opholdstid på vandværket reduceres og energiforbruget begrænses så meget som muligt, med forbehold for at vandkvaliteten og forsyningssikkerheden fortsat overholdes.

Vandindvindingsanlæg må ikke på væsentlig måde udbedres eller ændres før Silkeborg Kommune har givet tilladelse dertil jf. § 21 i Vandforsyningsloven.

h. Vandkvalitet og analyser

Kvaliteten af vandet skal kontrolleres efter de til enhver tid gældende regler⁵.

Silkeborg kommune har meddelt Gjern Vandværk a.m.b.a. et prøvetagningsprogram den 21. november 2022. Prøverne skal udtages af og undersøges på et miljølaboratorium, der er akkrediteret hertil.

Udgifterne ved prøvetagning og undersøgelserne afholdes af vandværket.

i. Afledning filterskyllevand

Vandværket anvender filterskyld med vand og luft. Skyllevandsforbruget er på omkring 1.600-1.800 m³/år. Filterskyllevand ledes til bundfældningstank og herefter til Gjern Å. Bundfældningstanken tømmes efter behov (hvert 3.-5. år).

j. Erstatningsregler

Vandværket er erstatningspligtig for skader, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets drift jf. Vandforsyningsloven § 23. I mangel af forlig afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden.

⁴ BEK nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af brønde og borer på land

⁵ BEK nr. 1023 af 5. juli 2023 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

k. Fredningsbælte

Omkring hver boring udlægges et fredningsbælte med radius på 10 meter med centrum i boringerne. Her må der ikke gødes, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende midler. Ej heller må der henlægges stoffer, der kan forurene grundvandet.

l. Beskyttelsesområde

Omkring hver boring udlægges et beskyttelsesområde⁶ med radius 300 meter. Inden for dette område vil det som udgangspunkt være forbudt at aflede spildevand til jorden eller at etablere andre af de i Miljøbeskyttelseslovens § 19 nævnte forhold. For nedsivningsanlæg, der alene tjener til afledning af tagvand, gælder forbuddet dog kun for et område begrænset af en cirkel med centrum i boringerne og radius 25 meter.

m. "25 m zonen"

Anvendelse af pesticider, dyrkning og gødkning til erhvervsmæssige og offentlige formål må ikke foretages inden for en radius på 25 m fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg⁷.

n. Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO)

Omkring hver boring er der udpeget et boringsnært beskyttelsesområde (BNBO)⁸.

Indenfor BNBO kan lovlige, bestående forhold, som vurderes at udgøre en konkret trussel for vandforsyningsboringen, reguleres gennem tinglyste aftaler eller påbud.

o. Sløjfning

Boringerne skal sløjfes efter gældende regler i Brøndborerbekendtgørelsen, når de ikke længere er i brug.

Sløjfningen skal meddeles til Silkeborg Kommune.

Sagens behandling

Baggrund

Silkeborg Kommune har modtaget ansøgning om fornyelse af den eksisterende indvindingstilladelse på 148.000 m³/år den 26. januar 2023.

Gjern Vandværk a.m.b.a. har siden 5. april 2000 haft tilladelse til at indvinde op til 148.000 m³/år grundvand fra vandværkernes tre boringer. Der er således tale om en fornyet indvindingstilladelse.

⁶ LBK nr. 5 af 1. juli 2023 om miljøbeskyttelse § 22

⁷ LBK nr. 5 af 1. juli 2023 om miljøbeskyttelse § 21b

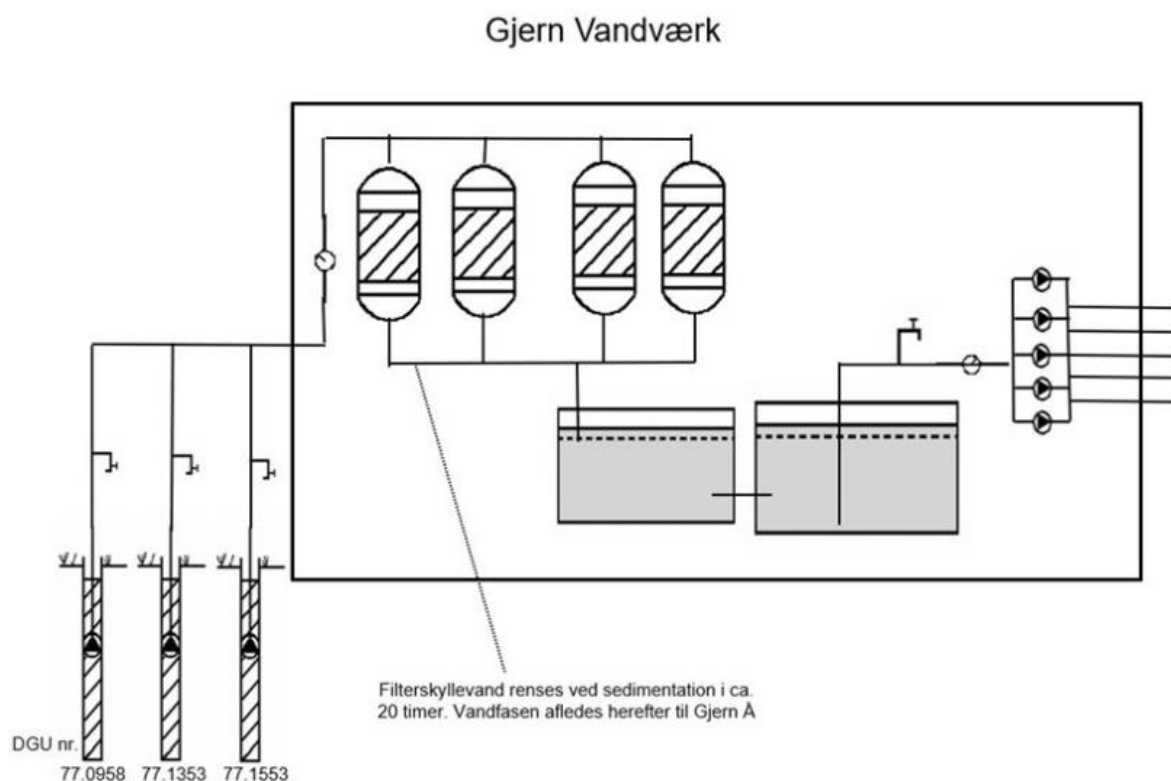
⁸ LBK nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v. § 11a, stk. 1, nr. 6

Planforhold

Gjern Vandværk a.m.b.a. er udpeget som et af nøglevandværk i Silkeborg Kommunes Vandforsyningsplan. Det vurderes derfor ikke, at en fornyelse af eksisterende indvindingstilladelse vil stride imod retningslinjer jf. Silkeborg Kommunes Vandforsyningsplan. Indvindingstilladelsen strider heller ikke imod Kommuneplan 2020-2032, Indsatsplan for Silkeborg Øst, Råstofplan 2016 eller Vandområdeplan 3.

Anlægget er senest besigtiget den 21. november 2021.

Figur 1 - Principskitse over Gjern Vandværk a.m.b.a.'s vandbehandlingsanlæg

Vandværket indvinder fra tre borer på samme kildeplads:

Boring DGU 77.958 er 34,5 meter dyb. Boringen er etableret i 1977.

Boring DGU 77.1353 er 45 meter dyb. Boringen er etableret i 1990.

Boring DGU 77.1553 er 92 meter dyb. Boringen er etableret i 2009.

Vandet iltes med kompressor og filtreres i fire parallelkoblede trykfiltre på hver 20 m³. Der skiftes mellem filtrene en gang om ugen, to og to, hvorefter de skylles. Ved spidsbelastning køres der med to pumper. Rentvandspumperne på vandværket er med trykstyret frekvensregulering.

Vandkvalitet

Vandværkets borerer indvinder fra spændte grundvandsmagasiner. Der indvindes svagt oxideret vand fra boring 77.958 og svagt reduceret vand fra boring 77.1353 og 77.1553. Boring 77.958 ligger dog lige på grænsen mellem svagt oxideret til svagt reduceret vand. Der er fund af jern og mangan i alle tre borerer. Jernindholdet i boring 77.958 ser ud til at være svagt stigende.

Råvandet har et stigende indhold af sulfat, dette kan tyde på en øget nedsivning af overfladenært vand til det dybere grundvandsmagasin.

Af øvrige miljøfremmede stoffer har vandværket i 2016 påvist Mechlorprop, dette er ikke målt sidenhen. I 2018 blev der påvist DMS, dette er ej heller målt siden.

Tabel 1: Udvalgte analyseresultater. Kilde: Jupiterdatabasen

	Jern [mg/l]	Mangan [mg/l]	Nitrat [mg/l]	Arsen [Ug/l]
DGU nr. 77.958	0,33	0,25	Under detektionsgrænsen	1,98
DGU nr. 77.1353	0,26	0,23	Under detektionsgrænsen	1,28
DGU nr. 77.1553	0,369	0,271	Under detektionsgrænsen	1,35
Afgang vandværk	0,013	0,002	Under detektionsgrænsen	1,24
Kvalitetskriteriet for drikkevand	0,2	0,05	50	5

Baseret på vandværkets rentvandsanalyser konkluderes det, at vandværket generelt leverer drikkevand, der overholder drikkevandskvalitetskravene efter en simpel vandbehandling. Vandværket har dog haft enkelte mindre bakterielle overskridelser i løbet af de sidste 3 år, og der har været påvist enkelte overskridelser af kvalitetskriteriet for jern, med seneste overskridelse i 2008 på 0,27 mg/l. Der var ligledes en overskridelse af grænseværdien for mangan i 2022 på 0,103 mg/l og i 2008 på 0,24 mg/l.

Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

Alle beregninger i dette afsnit er gennemført vha. screeningsværktøjet BEST, hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra borerne, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger i oplandet.

Geologien og området

Vandværkets tre borerer ligger tæt op af hinanden med ca. 7 m afstand, og der beskrives variende tykkelse af reduceret ler.

Boring DGU 77.958 er 34,5 m dyb og er filtersat 19,5-34,5 meter under terræn (m.u.t.).

Boring DGU 77.1353 er 45 m dyb og er filtersat 33-45 m.u.t.

Boring DGU 77.1553 er 92 m dyb og er filtersat 77-89 m.u.t.

Ifølge FOHM-modellen indvinder borerne med DGU nr. 77.958 og 77.1353 fra smeltevandssand med mindre god beskyttelse af lerlag. I Miljøstyrelsens revision af sårbarhed i kortlægning for Hammel fremgår det, at der ved boring med DGU nr. 77.958 findes 1,5 m reduceret ler og ved boring med DGU nr. 77.1352 findes 4,5 m reduceret ler. Ifølge borerapporter fra Jupiter findes der ved begge borer et beskyttende lerlag på mellem 2-10 m (2-10 m.u.t.). Boring med DGU nr. 77.1553 er ligeledes filtersat i smeltevandssand. I Miljøstyrelsens kortlægning fremgår det, at der findes 10 m reduceret ler. Borerapporten fra Jupiter viser et ca. 30 m tykt lerlag (0,5-30 m.u.t.). Der er altså en vis usikkerhed omkring lerlagenes udbredelse og tykkelse heraf. Der er derved sandsynligvis tale om lerlag med mindre lokale forekomster uden større udbredelse. På den baggrund vurderes det, at borerne kun er svagt beskyttet mod nedsivning af nitrat og miljøfremmende stoffer. Den dybe boring er bedst beskyttet.

Grundvandspotentialet ligger ca. 2 m.u.t. i kote ca. 26m/DVR. Da der er tale om indvinding fra sadelpunkt er retningen for grundvandsstrømningen usikker, dog er det sandsynligt, at grundvandet løber mod Gjærn Å.

Alle borer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), samt udenfor nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Udpegningen af indvindingsopland og BNBO er udpeget på baggrund af Gjærn Vandværk a.m.b.a.'s borer. Der ligger ikke øvrige vandværker i nærheden af borerne. Det nærmeste er Skannerup Vandværk a.m.b.a., der ligger 2,4 km syd for Gjærn Vandværk a.m.b.a.

Vandværkets indvindingsopland kan ses på bilag 2.

Nærliggende indvindingsanlæg

Alment vandværk

Det nærmeste almene vandværk er som nævnt Skannerup Vandværk a.m.b.a., som ligger 2,4 km syd for Gjærn Vandværk a.m.b.a., og derudover ligger Fårvang Vandværk a.m.b.a. ca. 4 km nord for Gjærn Vandværk a.m.b.a. Ifølge påvirkningsberegninger vil indvindingen fra Gjærn Vandværk a.m.b.a.'s borer ikke påvirke indvindingen til hverken Fårvang Vandværk a.m.b.a. eller Skannerup Vandværk a.m.b.a.

Øvrige anlæg

Indenfor 500 m af borerne findes fire vandboringer. Der er tale om DGU nr. 77.389 og 77.374, som ligger ca. 490 m sydvest for Gjærn Vandværk a.m.b.a.'s borer samt DGU nr. 77.11I og 77.11A, som ligger mellem hhv. 480 og 422 m vest for Gjærn Vandværk a.m.b.a.'s borer. Påvirkningsberegninger viser, at de nærmeste indvindingsboringer ikke bliver påvirket væsentligt af nærværende indvinding. Da der ligeledes er tale om en fornyelse af en tilladelse med samme indvindingsmængde, vurderes der ikke at ske en væsentlig ændring af borerne vandspejl.

Derfor vurderer Silkeborg Kommune, at nærværende indvindingstilladelse ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra disse borer eller andre borer længere væk derfra. Hverken hvad angår mængde eller kvalitet.

Magasinets bæredygtighed

Jf. Vandområdeplanerne 2021-2027 ligger kildepladsen inden for den regionale grundvandsforekomst dkmj_1074_ks og den dybe grundvandsforekomst dkmj_561_ks. Der er ikke kortlagt en terrænnær grundvandsforekomst i området.

Begge grundvandsforekomster er miljøsat til at have en god kvantitativ og en god kemisk tilstand.

Den dybe grundvandsforekomst har en god kvantitativ og en god kemisk tilstand.

Den regionale grundvandsforekomst har en god kvantitativ tilstand, men en ringe kemisk tilstand pga. nitrat og pesticider. Den regionale grundvandsforekomst er meget stor. I Gjern Vandværk a.m.b.a.'s boringskontroller har der ikke været tilstedeværelse af nitrat i vandet, og de få indslag af pesticider, som er målt gennem tiden, har kun været målt en gang og ikke siden. Da der er tale om en fornyet tilladelse med samme indvindingsmængde, vurderes det ansøgte ikke at ville forværre grundvandskvaliteten, da grundvandsspejlet ikke sænkes yderligere, end det har været hidtil. Samlet vurderes nærværende tilladelse ikke at være årsag til den ringe kemiske tilstand og vurderes ikke at vil forhindre målopfyldelse.

Vurdering i forhold til natur og vandløb

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST på, hvordan nærværende indvinding påvirker omkringliggende beskyttet natur (§ 3 og Natura 2000) og beskyttede vandløb. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af nærværende indvinding og alle øvrige vandindvindinger, der påvirker disse naturområder og vandløb. For at validere resultaterne fra BEST er der foretaget en vurdering i forhold til geologien og magasin-sammenhænge ud fra Silkeborg Kommunes hydrostratigrafiske model, Jupiter-databasen, potentialekort over forskellige magasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort. BEST-screeningen er indstillet til kun at medtage de boringer, hvis påvirkning udgør mere end 1 % af den samlede påvirkning. Desuden medtages kun våde naturtyper, hvor akkumuleret sænkning er større end 0,05 m, eller hvor akkumuleret sænkning fra stamelementer er større end 0,05 m.

Natur

Påvirkningsberegningerne viser en mulig vandstandspåvirkning på naturarealer som følge af vandindvinding i området.

Indenfor Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000 område er område nr. 45; Gudenåen og Gjern Bakker. Området ligger 1,4 km øst for Gjern Vandværk a.m.b.a. For området beregnes en påvirkning på 10 habitatnaturtyper. Påvirkningen på disse områder er vurderet i det følgende:

Skovebevokset tørvemose, der ligger 1,5 km øst for Gjern Vandværk a.m.b.a.: Ikke omfattet af § 3 pga. størrelse. Området vurderes muligvis at være sårbart overfor vandindvinding. I den konkrete sag vurderes påvirkningen fra vandindvindingen dog at være af så ubetydelig karakter, at det ikke forventes at påvirke tilstanden.

Lille hængesæk i slugt ved vandløb, der ligger 2 km øst fra Gjern Vandværk a.m.b.a.: Ingen grøfter eller dræn. Har moderat tilstand, især tilgroning er et problem. Det er sårbart overfor

vandindvinding og påvirkes med 0,033 m. I den konkrete sag vurderes påvirkningen fra vandindvindingen dog at være af så ubetydelig karakter, at det ikke forventes at påvirke tilstanden.

Elle og Askeskov, der ligger 1,7 km øst for Gjern Vandværk a.m.b.a.: Der er tale om en gammel uaktuel kortlagt naturtype, efterfølgende kortlagt som sø, hvor vandstand bestemmes af opstemning og ikke vandindvinding. Der forefindes en kant af skovbevokset tørvemose. Der er tale om en skovbevokset mose omkring opstemmet sø. Tydelige grøfter i mosen. Vandindvindingens påvirkning på 0,035 m forventes at være af underordnet betydning ift. grøfterne.

Fin Hængesæk i oligotrof sø der ligger 1,9 km øst fra Gjern Vandværk a.m.b.a.: I naturdata-rapport fra 2005 står der, at søen er opstemmet og med en afvandingskanal, der bør formindskes. Så vandstanden styres af opstemningen, hvorfor den i begrænset omfang vurderes at være sårbar overfor vandindvinding. I den konkrete sag vurderes påvirkningen fra vandindvindingen at være af så ubetydelig karakter, at det ikke forventes at påvirke tilstanden. Ved samme areal er også identificeret en kortlagt mose.

Skovbevokset tørvemose/Mose i lille slugt omkring vandløb, der ligger 1,9 km øst fra Gjern Vandværk a.m.b.a.: Kan være sårbar overfor vandindvinding. I den konkrete sag vurderes påvirkningen fra vandindvindingen dog at være af så ubetydelig karakter, at det ikke forventes at påvirke tilstanden.

Stor eng nord for Gjern Å, der ligger 1,8 km øst for Gjern Vandværk a.m.b.a.: Vandindvindingens påvirkning på 0,033 m forventes at være ubetydelig ift. Gjern Å's betydning for vandstanden.

Skovbevokset tørvemose i dalstrøg, der ligger 1,5 km fra Gjern Vandværk a.m.b.a.: Kan være sårbar overfor vandindvinding. I den konkrete sag vurderes påvirkningen fra vandindvindingen dog at være af så ubetydelig karakter, at det ikke forventes at påvirke tilstanden.

Sø, beliggende 1,9 km øst for Gjern Vandværk a.m.b.a.: Der er tale om en opstemmet sø. Vandstand bestemmes af opstemning. Vurderes derfor ikke at være sårbar overfor vandindvinding.

Sø, beliggende 1,7 km øst fra Gjern Vandværk a.m.b.a.: Der er tale om en opstemmet sø. Vandstand bestemmes af opstemning. Vurderes derfor ikke at være sårbar overfor vandindvinding.

Opsummering

Indenfor Natura 2000 område nr. 45; Gudenåen og Gjern Bakker beregnes en påvirkning på 10 habitatnaturtyper. Af disse er vandstanden i 6 af dem bestemt og påvirket af kunstige opstemninger eller grøftning, og disse vurderes således ikke at være sårbare overfor vandindvinding. Derudover er en eng beliggende lige op ad Gjern Å, som forventes at styre vandstanden i engen.

De resterende 4 naturtyper er henholdsvis 3 mindre skovbevoksede tørvemoser og 1 hængesæk. Der beregnes en påvirkning på 3,3–4,8 cm i de skovbevoksede tørvemoser og på 3,3 cm for hængesækken.

På baggrund af profilsnit vurderes det, at der er hydraulisk kontakt mellem boringerne og naturtyperne. Dette gør sig i særlig grad gældende for de to boringer som indvinder fra det øvre sandmagasin. For den dybe boring vurderes der at være et mindre lerlag, der adskiller de to magasiner, men udbredelsen af dette er tvivlsomt. Naturtyperne ligger omkring 1,5 til 2 km væk.

Da Gjern Å ligger mellem boringerne og tørvemosen vurderes åen at være styrende for potentialebilledet, og påvirkningen på tørvemosen fra boringerne vurderes derved at være minimal på trods af den hydrauliske kontakt. Påvirkningsberegningerne tager ikke hensyn til potentialekortet, og vandstandssænkningerne i de 4 habitatnaturtyper, vurderes derfor at være lavere end de beregnede sænkninger på 3,3–4,8 cm. På den baggrund er det Silkeborg Kommunes vurdering, at vandindvindingen ikke vil medføre en påvirkning af de 4 habitatnaturtyper.

Det er således Silkeborg Kommunes vurdering, at den ansøgte vandindvinding ikke påvirker Naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Udenfor Natura 2000

Gjern Vandværk a.m.b.a. søger om fornyelse af deres vandindvindingstilladelse. Den tidligere forbrugte mængde ligger på omkring 110.000 m³, og såfremt vandværket udnytter tilladelsen til det maksimale, er der således tale om en øgning af forbruget på 38.000 m³. De beskyttede naturtyper i området er tilstandsmæssigt vant til den hidtil indvundne mængde.

En lang række af disse er beliggende langs med Gjern Å. Vandstanden i disse naturtyper forventes hovedsageligt at være bestemt af Gjern Å, og de vurderes derfor ikke at være sårbare overfor vandindvinding med den påvirkning, som beregnes for det ansøgte.

Silkeborg Kommune har gennemgået de resterende enge og moser, som der beregnes en påvirkning på, som følge af den ansøgte vandindvinding. Både med henblik på at vurdere hydraulisk kontakt og naturpåvirkning. På baggrund af profilsnit og potentialekort vurderes der ikke at være hydraulisk kontakt mellem grundvandsmagasinet og naturtyperne.

Der beregnes en påvirkning mellem 2,7 og 7 cm for naturtyperne, hvoraf hovedparten af denne beregnede påvirkning er hidtidig praksis, som følge af vandværkets kontinuerlige indvinding af vand. Merpåvirkningen som følge af den ansøgte mængde vurderes således at være af begrænset mængde. Da der samtidig er tale om enge, moser og søer dominerede af almindelige plantearter vurderes en eventuel lille merpåvirkning ikke at medføre tilstandsændringer i de beskyttede naturtyper.

Samlet vurdering

Silkeborg Kommune vurderer samlet, at vandindvindingen hverken i sig selv eller akkumuleret vil medføre risiko for en forværring af de omkringliggende naturlokaliteters tilstand. Da ingen § 3 naturområder eller Natura 2000 områder bliver påvirket af nærværende indvinding, vurderes det dermed også at ingen bilag IV arter vil blive påvirkede af nærværende indvinding.

Vandløb

Påvirkningsberegninger har vist, at indvindingen fra boringerne giver en potentielt samlet større påvirkning end de vejledende kriterier på MMVF (fra vandplan 1) på to vandløbsstrækninger. Der er tale om Ellerup Bæk og Gjern Å.

Tabel 2 - Oversigt over muligt påvirkede vandløb ifølge påvirkningsberegninger

Vandløbs- navn	Tilladelig på- virknings- procent i %	Akkumuleret reduktion i MMVF i %	Indvindingens reduktion af MMVF l/s	Indvindingens reduktion af MMVF i %	Økologisk målsætning	Økologisk tilstand
Ellerup Bæk 35320920	10	10,4	De tre borin- ger giver til sammen 0,133	De tre borin- ger giver til sammen 0,36	God	Ukendt til høj
Gjern Å 35320935	5	9,93	De tre borin- ger giver til sammen 4,39	De tre borin- ger giver til sammen 8,91	God	Ukendt til

Ellerup Bæk (35320920): Indenfor dette opland ses der en påvirkning af Ellerup Bæk. Påvirkningsberegninger viser en samlet reduktion på 10,4 % af MMVF, hvilket svarer til 3,53 l/s, hvor den ansøgte indvindingsmængde udgør 0,131 l/s eller 0,36 % af den samlede reduktion. Tilstandsvurderingen for planter er ukendt, for smådyr er den høj og for fisk er den registreret som moderat økologisk tilstand. Den kemiske tilstand er ligeledes ukendt. Det vurderes, at påvirkningen fra den ansøgte vandmængde, som er den samme som i den nuværende tilladelse, er så begrænset, at den er uden væsentlig betydning for vandføringen, og dermed levevilkårene for vandløbets dyr og planter. Der vurderes derved, at indvindingen ikke vil udgøre en hindring for fremtidig målopfyldelse.

Gjern Å (35320935): Indenfor dette opland ses der en påvirkning af en del af vandløbet Gjern Å. Påvirkningsberegninger viser en samlet reduktion på ca. 9,93 % af MMVF, hvilket svarer til 44,7 l/s, hvor den ansøgte indvindingsmængde udgør 4,39 l/s eller 8,9 % af den samlede reduktion. Tilstandsvurderingen for planter, smådyr og fisk er vurderet høj, mens den for kemi er ukendt på den påvirkede del af strækningen. Da der er tale om en fornyelse og dermed ikke forøgelse af indvindingstilladelsen, vurderer Silkeborg Kommune, at indvindingen ikke vil medføre en væsentlig forværring af tilstanden eller udgøre en hindring for fremtidig målopfyldelse.

Forureningskilder

Der er registreret en septiktank, formentlig med udløb til nærmeste vandløb, inden for 300 meter til vandværkets borer. Denne vurderes ikke at udgøre en øget risiko for borerne. Der er registreret en overjordisk olietank omtrent 315 m nord for borerne samt en underjordisk 422 m sydvest for. Disse vurderes ikke at udgøre en øget risiko for borerne.

Ejendommen Sportsvej 7B, beliggende ca. 150 m sydvest for borerne, har registreret en ikke godkendt udledning i form af mekanisk rensning med privat udledning direkte til vandløb, søer eller havet. Da udledningen må forventes at være til Gjern Å, vurderes denne ikke at udgøre en risiko for borerne.

Der er registreret en V1-kortlagt område ca. 285 m vest for boringerne, samt to V2-kortlagte områder henholdsvis ca. 192 m nord og 250 nordvest for boringerne. De kortlagte grunde er oplistet herunder:

740-00116: V1-kortlagt grund i form af en religiøs institution og forening. Tagbeklædning er skifer indeholdt nogle steder bly. Det vurderes ikke, at blybeklædningen er af risiko for nærværende indvinding, idet der ikke tidligere har været målt bly i råvandet, og kirken har eksisteret der i flere århundrede, så en eventuel blyforurening, vil være nået grundvandsmagasinet, hvis tilfældet.

705-00209: V2-kortlagt grund i form af en servicestation. Region Midtjylland har foretaget undersøgelser og vurderet, at der ikke er risiko for grundvandet.

705-00084: V2-kortlagt grund i form af en møbelindustri og anden industri. Der er i undersøgelser fundet spor af oliestoffer i udtagne vandprøver. Regionen udtaler, at de påviste oliestoffer, BTEX'er, ikke udgør en risiko for grundvandsressourcen.

Vurdering i forhold til VVM

Silkeborg kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM), idet vandindvinding er medtaget på bilag 2, pkt., 2diii og 10m. Der er udført en screening af indvindingens mulige påvirkning af omgivelserne.

På baggrund af screeningen er der af Silkeborg Kommune truffet afgørelse om, at nærværende tilladelse til vandindvinding ikke vurderes at medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at der derfor ikke er krav om en egentlig miljøvurderingsrapport og tilladelse. Afgørelsen om ikke-VVM-pligt er truffet efter § 21, stk. 1 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Det ansøgte er endvidere omfattet af §§ 7 og 8 i habitatbekendtgørelsen. Der er derfor foretaget en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre grundvandsindvindinger kan påvirke et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Silkeborg Kommune har på denne baggrund vurderet, at det nærværende projekt ikke påvirker Natura 2000-områder eller bilag IV-arter væsentligt.

Høring

Udkast til tilladelsen er sendt i høring til og med den 4. august 2023.

Ejer af Stationsvej 10, 8883 Gjern har indsendt bemærkning om, at ejendommen er tilsluttet Gjern Vandværk a.m.b.a. og har ikke kendskab til boring på matriklen. Silkeborg Kommune vurderer derved, at boring med DGU nr. 77.11A er sløjfet.

Ejer Østergade 11D, 8883 Gjern har indsendt bemærkning om, at ejendommen er tilsluttet Gjern Vandværk a.m.b.a. og har ikke kendskab til boring på matriklen. Silkeborg Kommune vurderer derved, at boring med DGU nr. 77.11I er sløjfet.

Favrskov Kommune har ingen bemærkninger til udkastet.

Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 22. august 2023.

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt dvs. den 19. september 2023.

Du klager via Klageportalen, som du finder via et link på denne hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på hjemmesiden, som du plejer med MitID, og skriver derefter "Miljø- og Fødevareklagenævnet" i søgefeltet. Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Se betingelserne for at blive fritaget på klagenævnets hjemmeside: www.naevneneshus.dk. Fremsend anmodningen til Silkeborg Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Til orientering skal oplyses, at uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter den meddelte afgørelse, indtil domstolene måtte bestemme noget andet.

Venlig hilsen

Charlotte Hvid Gregersen

Geolog

Sanne Jespersen

Ingeniør

Bilag

1. Kortbilag, boringsplacering
2. Kortbilag, nærmeste indvindingsoplande

Kopi med bilag er sendt til:

- Gjern Vandværk a.m.b.a. att. Preben Lerche, kontoret@gjernvand.dk, prebenlerche@gmail.com
- Favrskov Kommune, favrskov@favrskov.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, trvest@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnstilkeborg-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, ostjylland@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Udsnit af GeoDanmark data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner. © Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering MS1

0 80 m 160 m

Gjern Vandværk DGU nr. 77.958, 77.1353 og 77.1553

Silkeborg
KOMMUNE

Placering af vandværk og borer

Målforhold 1:2500
Dato 25-04-2023
Udskevet af DRV4938

Bilag 2 – Nærmeste indvindingsoplande

